

Otillåten och olämplig påverkan på miljöbedömning

Undersökning med hjälp av mentimeter om utbredning och uttryck.

Svaren kan komma användas i forskning.
Ansvariga forskare: Mari Kågström, Sveriges lantbruksuniversitet och Charlotta Faith-Ell, Mittuniversitetet.

Det går att hoppa över enstaka frågor.
Deltagande är frivilligt.

Gå till www.menti.com
Slå in koden: 26 67 88 8

Miljöbedömning i fyra punkter

1. Omfattar processen att identifiera och bedöma framtida miljö- och hälsokonsekvenser av en föreslagen åtgärd (och dokumentet miljökonsekvensbeskrivning, MKB).
2. Syftar det till att förebygga och minska negativ påverkan, utforma projekt så att de passar den lokala miljön och presentera bedömningar och alternativ för intressenter och beslutsfattare innan beslut fattas.
3. Förväntas vara inkluderande, demokratisk och genomföras av en kompetent yrkeskår med hög integritet.
4. Förväntas uppfylla lagar och regler och anses legitim av flera intressenter.

Codes of conduct

1. Vara ärliga och ha hög integritet.
2. Enbart utföra arbete inom områden där de har kompetens.
3. Hålla sig sig uppdaterad och utveckla sin kompetens över tid.
4. Sträva efter att främja hållbarhet och jämlikhet genom sitt arbete.
5. Säkerställa att arbetet följer gällande lagar, mål och policys.
6. Vägra att utföra arbete om de förväntas vara partiska, utelämna eller förvränga fakta för att komma fram till ett förutbestämt svar.
7. Redovisa alla personliga eller ekonomiska intressen som rimligen skulle kunna ge upphov till oro för en eventuell intressekonflikt.
8. Presentera alla referenser och källor som använts i arbetet

Kompetenskrav

"Miljökonsekvensbeskrivningen inom den specifika miljöbedömningen ska innehålla uppgifter om hur kravet på sakkunskap är uppfyllt. Det framgår av 19 § miljöbedömningsförordningen.

För att det ska vara möjligt att bedöma om kravet på sakkunskap är uppfyllt anser Naturvårdsverket att det av miljökonsekvensbeskrivningen behöver framgå vilka sakkunniga som tagit fram materialet.

Redovisningen kan till exempel ske i form av en förteckning över ansvariga för olika sakområden, och en kort beskrivning av de sakkunnigas utbildning och relevant erfarenhet."

(Naturvårdsverkets vägledning, okt 2023)

Otillåten och olämplig påverkan

Otillåten påverkan behöver inte utgöra brott i juridisk mening; det är främst tjänstepersonens uppfattning som avgör vad som är "otillåtet" och olämpligt. En händelse betecknas som otillåten påverkan om den drabbade uppfattar att syftet var att påverka tjänsteutövningen.

(Brottsförebyggande rådet, Brå. 2017 Att förebygga och hantera påverkansförsök: en handbok)

Olämplig påverkan kan i varierande grad ta sig uttryck som:

1. Korruption, mutor: löfte eller erbjudande om muta eller annan otillbörlig belöning för önskat resultat av tjänsteutövningen. Inkluderar även otillbörliga relationer.
2. Trakasserier, hot, våld: mot tjänsteperson eller anhöriga för att få önskat resultat av tjänsteutövningen. Till exempel obehagliga mail, sms, samtal, knuffar med mera.
3. Annan form av manipulering: för att medvetet ge felaktig eller vilseledande information, påverka processer och beslut med mera i särskild riktning.

Olika sätt att manipulera miljöbedömning

1. Falska alternativ
2. Onödiga element
3. Falsk information
4. Överdriven information
5. Undanhållande av information
6. Medvetet förvirrande information
7. Under- eller övervärdering av konsekvens
8. Administrativ manipulering av processen

(Enríquez-de-Salamanca.
Stakeholders' manipulation of Environmental Impact
Assessment. Tidskrift: EIA Review, 2018)

Risker för korrupktion i olika skeden av miljöbedömning

1. Undersökning

För att inte behöva göra miljöbedömning eller få beställning att utföra miljöbedömning.

2. Avgränsning

För att vissa miljöaspekter, alternativ eller skyddsåtgärder ska tas med – eller inte tas med.

3. Beredning av MKB-dokument

För att viss data ska tas med (eller inte), eller att särskilda metoder, modeller eller bedömningar ska göras.

4. Granskning och prövning

För att nämnd/domstol ska godkännas – eller avvisa, miljöbedömning.

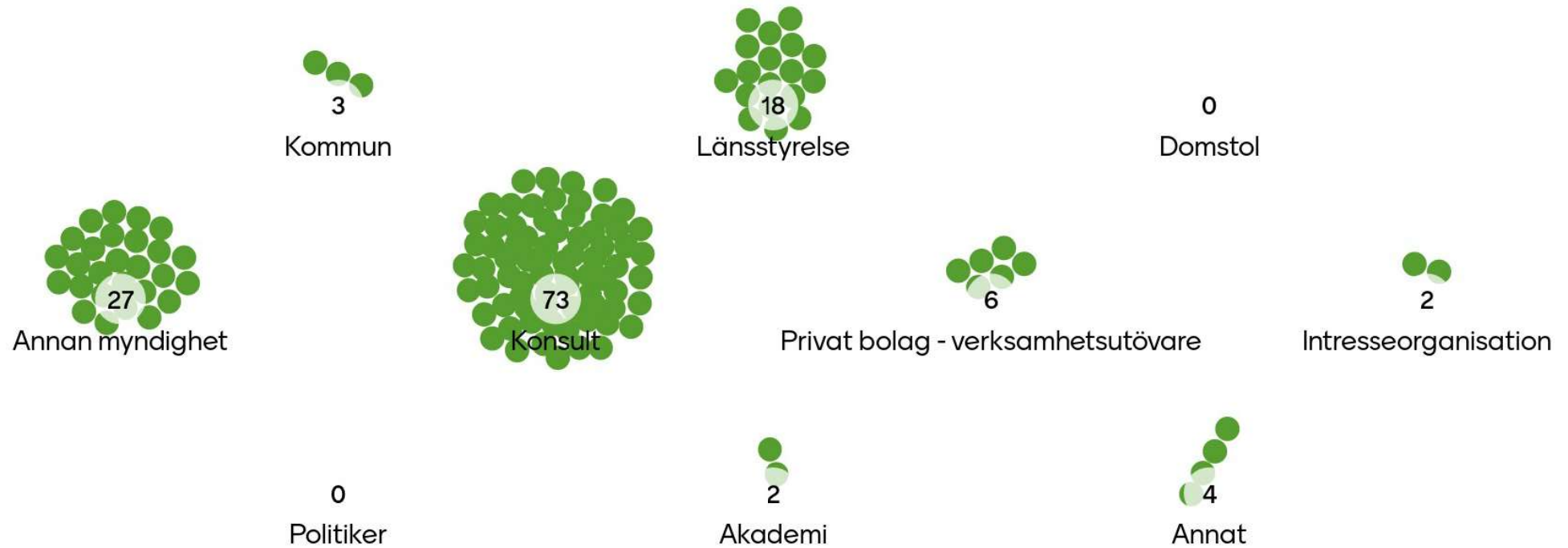
(Williams & Dupuy. Deciding over nature: Corruption and environmental impact assessments. Tidskrift: EIA Review, 2017)

Undersökning

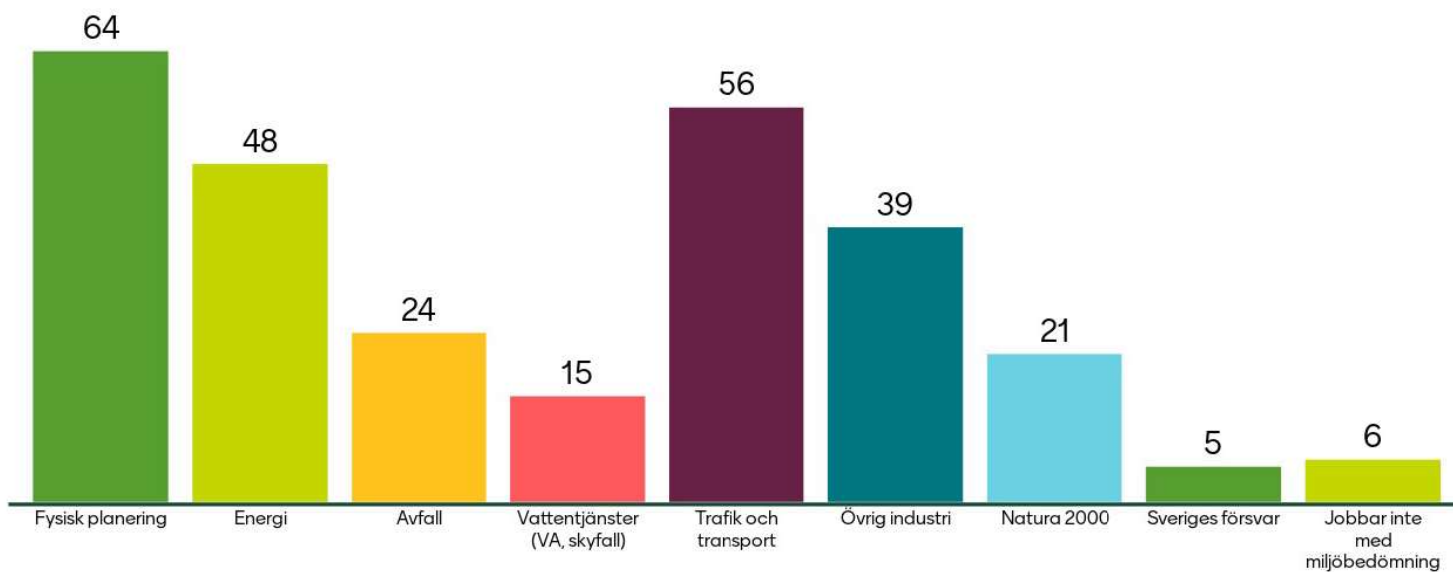
Hur utbrett är det med otillåten och olämplig påverkan inom miljöbedömning, där de drabbade uppfattar att syftet är att påverka tjänsteutövningen?

Vad tar sig sådan påverkan för uttryck?

Var jobbar du?

Inom vilken sektor jobbar du med miljöbedömning?

Hur länge har du jobbat inom miljöbedömning?

